

Wspomnienie o Profesorze zwyczajnym doktorze habilitowanym Michale Aleksandrze Waligórskim

Najtrudniej jest najbliższej rodzinie pożegnać osobę zmarłą. Równie ciężko przyjąć wiadomość o śmierci kolegi osobom z nim współpracującym od blisko czterdziestu lat, ale i tym, którym szansę współpracy z Profesorem wyznaczał okres krótszy. Zmarły Prof. zw. dr hab. Michał Aleksander Waligórski był osobą poważaną i uznaną w środowisku nie tylko administratywistów polskich uniwersytetów, choć bez wątplenia przywilej obcowania z nim w codziennych sprawach naukowych i organizacyjnych Katedry Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu dla jej pracowników i doktorantów był najszerzy i wyróżniający.

Taką ocenę budowały kwalifikacje osobiste i zawodowe Profesora. Profesor Michał A. Waligórski, zdecydowanie przedwcześnie zmarły, był osobą przyjaźnie, a zarazem realistycznie nastawioną do wydarzeń otaczającego Go oraz innych świata przemian, z zachowaniem etycznej postawy zarówno w sferze realizacji badań naukowych, jak i zadań dydaktycznych czy organizacyjnych. Był osobą zdyscyplinowaną w zakresie realizacji powziętych zobowiązań.

Zrównoważenia i życzliwości Profesora wobec innych osób nie trzeba było się domyślać. One emanowały z Jego postawy i zachowań. Nie tolerował bylejakości, czemu niejednokrotnie dawał wyraz w ocenianiu studentów, a także w opiniowaniu zagadnień badawczych prezentowanych przez kolegów podczas seminariów naukowych, cyklicznie prowadzonych w Katedrze Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji. Ta zrównoważona i odpowiedzialna postawa Profesora nie niweczyła Jego łagodnego, niekiedy ubarwionego sarmackim żartem, podejścia do spraw kontrowersyjnych, również tych będących przedmiotem prowadzonych w Katedrze debat naukowych.

Kwalifikacje naukowe Profesora są bardzo znaczące. Po uzyskaniu dyplomu ze stopniem magistra prawa na podstawie pracy magisterskiej z zagadnień tranzytu w prawie międzynarodowym od grudnia 1970 r. podjął pracę w Zakładzie Prawa Administracyjnego UAM w Poznaniu. Sześć lat później uzyskał stopień doktora nauk prawnych na podstawie dysertacji o samorządzie mieszkańców miast, a w czerwcu 1998 r. tytuł naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie administracyjnego prawa gospodarczego na podstawie rozprawy habilitacyjnej poświęconej

administracyjnej regulacji działalności gospodarczej. W roku 2004 objął stanowisko profesora nadzwyczajnego, a po dziesięciu latach otrzymał tytuł naukowy profesora. W niecałe sześć miesięcy później Profesor Michał A. Waligórski zmarł. Ta smutna konstatacja zapewne nie prowadziła Go do obrania innej drogi zawodowej – cenił swoją pracę zarówno dydaktyczną i naukową, jak i tę, którą podejmował ze względu na powierzane mu funkcje organizacyjne na poznańskim uniwersytecie i poza nim.

Od 2000 r. Profesor wypromował dwustu magistrantów oraz doktora nauk prawnych, był recenzentem w czterech przewodach doktorskich, prowadził wykłady kursowe oraz wykłady do wyboru, którymi studenci byli żywo zainteresowani. W zakresie pracy naukowej pozostawił po sobie bogaty dorobek. Jego zainteresowania badawcze dotyczyły szerokiego zakresu tematycznego, poczynając od problematyki istoty samorządu mieszkańców, rad narodowych i samorządu terytorialnego oraz politycznej funkcji administracji, w latach następnych rozszerzonej o badania dotyczące: nauki administracji i polityki administracyjnej, podmiotów administracji publicznej (samorządu terytorialnego i nieterytorialnego – zawodowego i gospodarczego oraz spółek publicznych), zamówień publicznych, w tym kontroli zarządczej w administracji publicznej, ochrony środowiska naturalnego, obszarów specjalnych, na administracyjnoprawnej reglamentacji działalności gospodarczej kończąc. Szczególnie tej ostatniej sferze badań Profesor poświęcił wiele opracowań: monograficznych, rozdziałów w pracach zbiorowych, artykułów w czasopismach specjalistycznych i wystąpień podczas konferencji naukowych, co bez wątpienia pozwala uznać Go za wybitnego znawcę tego działu prawa administracyjnego. Jego dorobek naukowy obejmuje blisko 60% publikacji związanych z ową problematyką, a ich uwieńczenie stanowi monografia *Koncesje, zezwolenia i licencje w polskim administracyjnym prawie gospodarczym* wydana staraniem Wydawnictwa Naukowego UAM w roku 2013.

Oprócz prac o poważniejszym charakterze Profesor sporządził dwadzieścia dziewięć recenzji wydawniczych oraz uczestniczył w projektach badawczych zleconych przez Polską Akademię Nauk, Instytut Filozofii oraz Instytut Socjologii Wydziału Nauk Społecznych UAM, a także w projektach finansowanych przez Komitet Badań Naukowych.

Pracę dydaktyczną i naukową dopełniały pełnione przez Profesora rozliczne funkcje organizacyjne. W działaniach na rzecz Wydziału Prawa i Administracji UAM prof. zw. dr hab. Michał A. Waligórski pełnił funkcje: opiekuna grup studenckich, opiekuna roku studiów, kierownika studenckich praktyk robotniczych oraz Pełnomocnika Dziekana ds. studenckich praktyk robotniczych (1975–1980), wielokrotnie był członkiem Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Kierował punktem konsultacyjnym Wydziału Prawa i Administracji w Koszalinie (1975–1981), Podyplomowym Studium Administracji w Zielonej Górze (1999–2002), był przedstawicielem Rady Wydziału Prawa i Administracji w Radzie Bibliotecznej UAM (1998–2002), przedstawicielem Rady Wydziału w Radzie Wydawnictw Naukowych UAM (1998–2008), członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej UAM (2002–2004) oraz prezesem Zarządu Fundacji Rozwoju Naukowego Wydziału Prawa i Administracji UAM (2005–2010).

W działaniach poza uczelnią był (od 1972 r.) członkiem Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa, wyróżnionym przez nie srebrną odznaką honorową

(1985), członkiem Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej pełniącym funkcję członka Zarządu i Komisji Programowej. Od 2012 r. był członkiem Rady Programowej publikacji ciągłej „Studia z zakresu nauk prawnoustrojowych. Miscellanea” Wydawnictwa Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, a od 2013 r. redaktorem tematycznym czasopisma naukowego „Studia Prawa Publicznego” Wydawnictwa Naukowego UAM w Poznaniu.

Poza pracą na Wydziale Prawa i Administracji UAM Profesor Michał A. Waligórski w latach 1997–2012 był nauczycielem naukowo-dydaktycznym Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu, gdzie początkowo (od 1999 r.) pełnił funkcję Pełnomocnika Rektora ds. studiów licencjackich na kierunku administracja, a następnie (2003–2006) Dziekana Wydziału Administracji, kierownika Katedry Prawa Gospodarczego i Cywilnego, członka Senatu Uczelni oraz Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej ds. studentów.

Był także zaangażowany w praktyczną realizację zawodu radcy prawnego w latach 1991–2000, poprzedzoną aplikacją sądową ukończoną egzaminem w 1972 r., oraz (począwszy od 1985 r.) w prace Związku Nauczycielstwa Polskiego Pracowników UAM jako członek Zarządu (dwie kadencje), a następnie przewodniczący Komisji Rewizyjnej, za co w 1989 r. został uhonorowany złotą odznaką związkową.

Za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych oraz w pracy dydaktyczno-organizacyjnej otrzymał wiele nagród, w tym: Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – zespołową drugiego stopnia (1981), tegoż Ministra Nagrodę zespołową drugiego stopnia z tytułu osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych (1986), nagrody Rektora UAM za osiągnięcia naukowe: zespołową drugiego (1986) i trzeciego stopnia (1987) oraz Nagrodę trzeciego stopnia za osiągnięcia dydaktyczno-organizacyjne (1989), a także za działania dla dobra Uniwersytetu związane z pracami badawczymi w latach 1976–1980 oraz w roku 1995. W roku 2013 Profesor odebrał od Rektora swoją ostatnią nagrodę – indywidualną pierwszego stopnia za osiągnięcia w pracy naukowej. Wyrazem uznania były także inne odznaczenia: Medal Komisji Edukacji Narodowej (2007) oraz Medal Złoty za Długoletnią Służbę przyznawany przez Prezydenta Rzeczypospolitej (2012).

Wysiłek Profesora ponoszony w codziennej pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej był niewątpliwie znaczący dla tych uczelni, którym poświęcił wiele czasu i uwagi, choć bez wątplenia uwagę największą skierował na wypełnianie swych zadań wobec Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tym mocniej więc odczuwalny jest w Katedrze Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji UAM brak jego autorytetu i doświadczonego spojrzenia na ocenę zagadnień wymagających dyskusji naukowej.

Lata zaangażowania w działalność uczelni (zwykle wykraczającego poza standardowe codzienne godziny pracy) wypełnione były także wysiłkiem służącym realizacji zadań o charakterze naukowym i dydaktycznym. Bez wątplenia był to również czas poświęcony najwyższej wartości – rodzinie – żonie oraz córce i synowi, którym dzisiaj męża i ojca zapewne brakuje najbardziej.

*Krzyszyna Wojtczak,
Redaktor Naczelny czasopisma „Studia Prawa Publicznego”*